

**Materiał ćwiczeniowy dla nauczycieli języka polskiego.
Wypracowanie na poziomie rozszerzonym**

Wypracowanie zamieszczone w materiale zostało napisane przez ucznia na temat opublikowany w [Arkuszu pokazowym](#) na stronie CKE.

130	wtrąceniach w toku narracji, a czytelnik na podstawie kilku sugestii	
131	dopowiadał sobie te elementy biografii bohatera, o których nie można	
132	było napisać wprost, a stanowiły istotny element kreacji postaci.	
133	Opowiadanie o historii w literaturze polskiej od zawsze	
134	odgrywało ważną rolę w życiu odbiorców. To właśnie pisanie	
135	o przeszłości jest tym, co nawet w trudnych czasach pomaga	
136	podtrzymać tradycje, tożsamość narodową, co pozwala odnaleźć	
137	nadzieję i sens dalszej walki. Opowieści te były bardzo różne,	
138	w zależności od funkcji, jaką miał pełnić utwór – od historii	
139	przetworzonej, dopasowanej do potrzeb mitu kompensacyjnego , jak	
140	w „Potopie”, przez budowanie dwupłaszczyznowego świata	
141	przedstawionego, by opisanej porażce nadać głębszy sens, aż po	
142	przywoływanie bohaterskich wydarzeń pełne patosu, by uczcić	
143	bohaterów lub pełne przemilczeń, z których jednak uważny czytelnik	
144	zbuduje elementy istotne w kreacji bohatera. Za każdym razem	
145	jednak przywoływanie historii służy również temu, by upamiętniać	
146	tych, którzy oddali życie za ojczyznę, żeby przynajmniej w ten	
147	sposób w czasach zaborów móc odwdziżyć się za ich ofiarę. Bo	
148	tylko pamiętając o przeszłości, można podejmować próby budowania	
149	lepszego przyszłości.	
		[1198 wyrazów]

Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.

1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	Błąd kardynalny.	Brak lektury obowiązkowej.	Nie dotyczy problemu.	Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.

Wypracowanie spełnia formalne warunki polecenia:

- nie zawiera błędu kardynalnego
- znajdują się w nim odwołania do lektury obowiązkowej z poziomu rozszerzonego (*Noc listopadowa* Stanisława Wyspiańskiego) oraz lektur obowiązkowych z poziomu podstawowego (*Potop* Henryka Sienkiewicza i *Gloria victis* Elizy Orzeszkowej)
- utwory reprezentują różne epoki literackie
- w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu
- jest wypowiedzią argumentacyjną.

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba błędów rzeczowych	OGÓŁEM KLIK
		9	10	11	12	13	14	15	16	1	15	

Uzasadnienie oceny:

Zdający:

- w pełni funkcjonalnie wykorzystał znajomość trzech wybranych lektur obowiązkowych – zarówno z poziomu podstawowego (*Potop* Henryka Sienkiewicza, *Gloria victis* Elizy Orzeszkowej), jak i rozszerzonego (*Noc listopadowa* Stanisława Wyspiańskiego)

- w pełni funkcjonalnie i trafnie wykorzystał kontekst historyczny (sytuacja narodu polskiego w okresie zaborów), pogłębiający i rozwijający zagadnienie sformułowane w temacie wypracowania
- przedstawił bogatą argumentację, ujmującą tematykę, problemy czy sposób kreowania świata przedstawionego
- wykazał się wiedzą przedmiotową i umiejętnościami z zakresu kształcenia literackiego i kulturowego (np. funkcjonalne odwołania biblijne, mitologiczne) oraz kształcenia językowego (np. stylizacja biblijna w *Glorii victis*) – wypowiedź świadczy o erudycji zdającego
- popełnił 1 błąd rzeczowy dotyczący postaci Anielki, bohaterki utworu Elizy Orzeszkowej pt. *Gloria victis* – Anielka nie walczyła za swój naród.

3a	Struktura wypowiedzi	0	1	2	3
		G	F	E	C

Uzasadnienie oceny:

Elementy treściowe wypowiedzi w całości są zorganizowane problemowo. W pracy nie występują usterki w obrębie podziału akapitów, co oznacza, że podział wypowiedzi w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) oraz w zakresie struktury akapitów jest prawidłowy. Wypowiedź konsekwentnie skoncentrowana jest na problemie wskazanym w poleceniu, tym samym zamysł kompozycyjny jest czytelny.

3b	Spójność wypowiedzi	Liczba błędów w spójności				
		3	0	1	2	3

Uzasadnienie oceny:

W wypowiedzi występują 3 zaburzenia w spójności wewnątrz akapitów, które dotyczą błędów logicznych – zaznaczone w pracy tzw. skróty myślowe związane są z pomijaniem pośrednich ogniw rozumowania.

3c	Styl wypowiedzi	0	1
-----------	-----------------	---	---

Uzasadnienie oceny:

Styl wypowiedzi jest stosowny, jasny, prosty i jednolity – ta jednorodność stylu związana jest z konsekwentnym posługiwaniem się jednym wybranym przez zdającego stylem, który jest odpowiedni dla treści i formy wypowiedzi.

4a	Zakres i poprawność środków językowych	Liczba błędów językowych																						
		3	0	1	2	3	4	5	6	7														
		3	3	3	2	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	2A	1B			
		H	G	F	H	G	H	E	F	G	D	E	F	C	D	E	B	C	D	A	B	C		

Uzasadnienie oceny:

Szeroki zakres środków językowych. Zarówno składnia, jak i leksyka są zróżnicowane. W pracy pojawiają się co najmniej 4 różne struktury składniowe (przykłady zaznaczone w pracy żółtym kolorem), leksyka (przykłady zaznaczono zielonym kolorem) jest urozmaicona (np. *pokrzepienie ducha narodowego, determinacja, protagonista*). Zdający

używa precyzyjnego języka oraz właściwej terminologii (np. *realizm, świat mitologiczny, mit eleuzyjski, dwupłaszczyznowość świata przedstawionego, język ezopowy, mit kompensacyjny*).

W pracy występują 3 błędy językowe: stylistyczny polegający na nieuprawnionym powtórzeniu wyrazów (linijki 12–14) oraz błędy składniowe – niewłaściwy szyk wyrazów (linijki 60–61 i 94–95).

4b	Poprawność ortograficzna	Liczba błędów ortograficznych	0	1	2
		1			

Uzasadnienie oceny:

W pracy pojawia się jeden błąd ortograficzny.

4c	Poprawność interpunkcyjna	Liczba błędów interpunkcyjnych	0	1	2
		4			

Uzasadnienie oceny:

Praca zawiera 4 błędy interpunkcyjne.

Łączna liczba punktów: 30